

فروپاشی به قدری سریع بود که حتی بایدن، رئیس جمهور آمریکا در طی یک سخنرانی در کاخ سفید مجبور شد اعتراف کند که او و دولتش غافلگیر شده‌اند

پس از ۲۰ سال و بیش از ۸۰ میلیارد دلار آموزش و حمایت ایالات متحده، نیروهای امنیتی مجهز افغانستان نتوانستند از تسخیر سریع کشور توسط طالبان جلوگیری کنند. کابل، خانه دولت سرنگون شده افغانستان که تحت حمایت ایالات متحده قرار دارد، در کمتر از ۱۰ روز بدون شلیک گلوله سقوط کرد، درست مانند ده‌ها شهر بزرگ در سراسر کشور. فروپاشی به قدری سریع بود که حتی بایدن، رئیس جمهور بایدن در طی یک سخنرانی در کاخ سفید مجبور شد اعتراف کند که او و دولتش غافلگیر شده‌اند و در نتیجه ایالات متحده اکنون در تلاش است تا هزاران پناهنده را از کابل تخلیه کند. چگونه اتفاق افتاد؟ چگونه یک نیروی با اعداد و قدرت شلیک برتر به نیرویی که تصور می‌شود کمتر از یک سوم اندازه آن باشد سقوط کرد؟ بایدن و دیگران به دنبال کاهش فروپاشی ناگهانی نیروهای امنیتی و دولت افغانستان به عدم تمایل ساده به جنگ باشند، اما در واقع نتیجه ترکیبی از عوامل از جمله نقص‌های اساسی در نحوه ساخت و مدیریت نیروهای امنیتی، ارتش ضعیف بود. برنامه‌ریزی، استراتژی‌های موفق طالبان، بی‌کفایتی دولت افغانستان و مجموعه‌ای از رویدادها که با خروج ایالات متحده از این کشور آغاز شد. در ادامه نگاهی به برخی از گزارش‌ها، تحلیل‌ها و تفسیرهایی است که سقوط ناگهانی افغانستان را توضیح می‌دهند.

پیشرو سریع طالبان

فروپاشی نیروهای مسلح افغانستان با خروج ایالات متحده از این کشور پس از دو دهه مداخله تسریع شد. طالبان پس از موافقت با توافق صلح با دولت ترامپ در اوایل سال گذشته، گسترش کنترل خود را بر این کشور آغاز کرد. همان‌طور که نیویورک تایمز هفته گذشته اشاره کرد، طالبان فقط به برخی از تعهداتی که در این توافق به ایالات متحده داده بود- و اساساً تنها تعهدی که به ایالات متحده اجازه می‌داد از تلفات نیروهای خود در حین خروج خودداری کند، عمل کردند. افغان‌ها تقریباً از همان ابتدا آنها بودند:

طالبان در قرارداد فوریه ۲۰۲۰ با ایالات متحده توافق کرده بود که با دولت افغانستان بر سر شکل یک دولت تقسیم قدرت و آتش بس پایدار مذاکره کند. همچنین به طور گسترده متعهد شد که خشونت را کاهش دهد، حملات تلفات جمعی را در شهرها متوقف کند و به نیروهای آمریکایی در هنگام عقب‌نشینی حمله نکند. اما هیچ مکانیسم واقعی وجود نداشت تا اطمینان حاصل شود که طالبان به این تعهدات پایبند هستند. در حالی که طالبان از حمله به نیروهای آمریکایی خودداری کردند و حملات تلفات جمعی را تا حد زیادی کاهش دادند، براساس ارزیابی‌های اطلاعاتی آمریکا و پنتاگون، بسیاری از وعده‌های دیگر محقق نشدند. در ماه آوریل، رئیس جمهور بایدن اعلام کرد که نیروهای آمریکایی تا ۳۱ اوت از افغانستان خارج خواهند شد و طالبان پس از آغاز خروج ایالات متحده در ماه مه، حملات خود را افزایش دادند. این کشور دستاوردهای قابل توجهی در مناطق روستایی به دست آورد و خطوط تدارکاتی را برای پایگاه‌های نظامی افغانستان قطع کرد، در حالی که بیشتر از مناطق شهری که به شدت از آنها دفاع می‌شد اجتناب کرد. در اواسط ماه ژوئن، نیروهای امنیتی افغان در مناطق دورافتاده، بدون حمایت دولت افغانستان، شروع به ترک پست‌های خود کردند و بسیاری از آنها شکایت داشتند که مواد غذایی آنها تمام شده است.